
Ad hominem

C.N.M. Renckens

ALTIJD WAT MET SMALHOUT

De 82-jarige man uit Duin en Bosch die de nacht van 1 op 2 juni 2010 in een politiecel doorbracht, was de gepensioneerde anesthesist prof. Smalhout, tegenwoordig beter bekend als aartsreactionaire *Telegraaf*-columnist, die zich enkele jaren geleden nog bij Pim Fortuyn inlikte in de hoop minister van VWS te kunnen worden. Kamerlid, nee dat niet: wel beschikbaar als ministerskandidaat.

Na zijn van conflicten vergeven loopbaan als hoogleraar anesthesiologie te Utrecht derailde de man steeds verder, wat onder andere bleek uit zijn protesten tegen zijn 'gedwongen pensionering': hij kon het vak nog prima aan en stond – in tegenstelling tot de huidige generatie artsen (Smalhout dixit) – dag en nacht voor zijn patiënten klaar. Ook na zijn pensionering liet Smalhout zich bij interviews steevast portretteren in groene OK-kleding compleet met mondlapje. Na de publicatie van de Toptwintig der Grootste Kwakzalvers van de XXste Eeuw door onze Vereniging nam hij het in zijn *Telegraaf*-column op voor Sickesz, die ook hem met succes had behandeld, en 'mevrouw Jomanda', die o zo integer was en die hij zelfs eens in consult had geroepen bij een comateuze piloot. Op

zijn briefpapier betitelde hij zich in die tijd als 'specialist in de luchtwegen' en hij was zo vriendelijk om in het proces dat Sickesz tegen ons aanspande wegens haar zevende plaats in die Toptwintig, een getuigenverklaring af te geven waarin hij zei zeer onder de indruk te zijn van haar prestaties (hoewel hij ook niet snapte hoe het allemaal werkte).

Smalhout werd gearresteerd wegens verboden wapenbezit, nadat de politie was getipt door een 52-jarige Volendammer uit Reeuwijk in wiens ouderlijk huis te Volendam twintig wapens (waaronder een UZI en een AK 47) waren gevonden, zonder dat de man over de daarvoor benodigde vergunning beschikte. Zij zouden Smalhout toebehoren. De Volendammer bleek de schoonzoon te zijn van Smalhout, met wie hij gebrouilleerd is, en die aldus zijn schoonvader 'erbij lapte'. Smalhout werd reeds de volgende dag vrijgelaten omdat hij bij zichzelf een bloed-

druk van 235/150 had vastgesteld. Zijn woning werd door de politie doorzocht. Er werden bij hem thuis nog eens negen automatische wapens en handvuurwapens gevonden. Na zijn vrijlating werd hij de gehele dag verhoord in Gouda en bleef hij, net als zijn schoonzoon, verdachte. Smalhout beweerde dat het om een hobbyverzameling ging en dat hij lid was van een schietvereniging en veel wapens van dankbare patiënten kreeg, meer speciaal van oud-verzetsmensen. Op 26 juli werd bekend dat het Openbaar Ministerie (OM) in Den Haag heeft moeten besluiten hem niet verder te zullen vervolgen, omdat hem per abuis een brief was gestuurd waarin stond dat zijn zaak werd geseponeerd. Een vormfout dus en zo gaat Smalhout vrijuit. Het riekt naar klassenjustitie, maar het ontnemt Smalhout tevens de gelegenheid zich geheel vrij te pleiten. Vermoedelijk blijft de bejaarde ex-medicus zich nu wel 'diep beledigd, bezoedeld en vernederd' voelen zoals hij dat na zijn vrijlating uitdrukte. Hij beseft waarschijnlijk niet dat hij in veler ogen – oud-hoogleraar nota bene – al niet verder meer kon zinken door het zo unverfren voor kwakzalvers op te nemen zoals hij deed. Zijn beroepsgroep door het slijk halen, noemde Plasterk dat eens en daarbij is het ook nog zelfbezoedeling van het zuiverste water. De schoonzoon, gezagvoerder bij de KLM, werd na 14 dagen vrijgelaten, maar wordt wel vervolgd. Of de wetsovertreder uit Duin en Bosch door de plaatselijke kerkelijke gemeente gehandhaafd wordt als invallend predikant is bij het ter perse gaan van dit blad nog onbekend.

PECUNIA NON OLET: KWAKZALVERS HELPEN

Op 28 mei vond in Houten een congresje plaats, georganiseerd door de zelfbenoemde RBNG/TBNG, dat in het teken stond van de natuurlijke gezondheidszorg en haar relatie met de ziektekostenverzekeraars. Men gaf de dag als titel: 'Weet wie u vergoedt, weet wat u vergoedt.' Op het programma stonden lezingen van mr. Bram Moszkowicz en van dr. Eize Wielinga. Eize Wielinga sprak over missers in de gezondheidszorg en hoe de kwaliteit van de gezondheidszorg te verbeteren. Bram Moszkowicz ging uitgebreid in op het verschil tussen een klachtenregeling en tuchtrecht.

Ter introductie: de stichting RBNG (HBO Re-

gister van Beroepsbeoefenaren in de Natuurlijke Gezondheidszorg) is een overkoepelende organisatie die, naar eigen zeggen, therapeuten op HBO-niveau in de natuurlijke gezondheidszorg certificeert en registreert. Zij verleent haar diensten aan beroepsverenigingen waarbij de therapeuten zijn aangesloten. Alleen 'HBO-therapeuten' worden geregistreerd in het openbare register van RBNG. Zij mogen de beschermde titel Registertherapeut BNG® voeren. Denk daarover niet te min, want deze titel is vastgelegd bij het Benelux Merkenbureau. Ter verdere oppimping van deze loze titulatuur biedt het RBNG een onafhankelijk tuchtrecht. Dit is ondergebracht in een aparte stichting: stichting TBNG (Tuchtrecht voor Beroepsbeoefenaren in de Natuurlijke Gezondheidszorg). Enkele jaren geleden werd een iriscopist door dat tuchtrecht gestraft omdat hij de diagnose ziekte van Crohn helemaal had gemist. Hij wordt door zijn vakgenoten tegenwoordig als kwakzalver beschouwd.

De keuze van de gastsprekers was enigszins verrassend. Moszkowicz staat bekend als iemand die bereid is de grootste criminelen te verdedigen tot zelfs Bouterse aan toe en hij zal zich te midden van de kwakzalvers van de RBNG wel senang gevoeld hebben: allemaal nette mensen, vergeleken met zijn dagelijkse klantenkring, en deze keer eens geen cliënt die hem bedreigt. Wielinga is een KNO-arts uit Leiderdorp en geniet tevens bekendheid als BNR-radiodokter en 'consumentenarts' in het AVRO-schandpaalprogramma 'Medische missers'. In dit druk bekeken programma worden medische fouten door een huisarts, een chirurg en de Leiderdorpsse KNO-arts van commentaar voorzien. Hulpverleners in de gezondheidszorg vormen de grootste beroepsgroep van ons land en er vinden wekelijks honderdduizenden arts-patiëntcontacten plaats. Ondanks het hoge niveau waarop de geneeskunde in ons land wordt beoefend kan het niet anders dan dat er ook dagelijks fouten worden gemaakt, soms met ernstige gevolgen. Het is niet moeilijk daarvan met regelmaat voorbeelden breed uit te meten op de tv en het publiek smult ervan. Kijkcijfers zijn gegarandeerd en daarom gaat het de AVRO natuurlijk. De 'consumentenartsen', die zich ook onbekommerd oordelen aanmatigen over specialismen waarvan zij geen kaas gegeten hebben, geven natuurlijk niet ijdelheid op als hun drijf-

veer om aan deze zelfbenoemde inquisitie mee te doen. Nee, de consument moet weerbaarder worden en zij geven hen dan ook allerlei waardevolle tips mee:

‘Maak gebruik van je recht op een second opinion’.

‘Laat je partner/familielid regelen dat je naar een ander ziekenhuis kan om erachter te komen wat zij van de situatie vinden’.

‘Vraag je gynaecoloog hoeveel ervaring hij/zij heeft met bevallingen.’

‘Probeer met de arts mee te dokteren door zelf oplossingen aan te dragen.’

‘Haal je recht! Verlies je de zaak voor het Regionaal Tuchtcollege, ga dan in hoger beroep voor het Centraal Tuchtcollege’.

‘Let op: ook bij een routine-ingreep kunnen complicaties ontstaan of fouten worden gemaakt.’

Kijk, daar hebben de kijkers ten minste wat aan! Via de *Speakers Academy* is ‘consumentenarts’ Wielinga zo in te huren en hij is altijd bereid voor een grijpstuiver zijn licht te laten schijnen over misstanden. Kwakzalvers horen natuurlijk dolgraag over de talrijke fouten die er in de reguliere gezondheidszorg worden gemaakt. Daar hadden ze bij het RBNG wel een paar euro voor over. Over de vraag of de komst van dr. Eize Wielinga de kans dat hun geneeswijzen nu vergoed gaan worden door de verzekeraars aantrekkelijk stijgt, daarover mag de lezer zelf even nadenken.

ERNST DANIEL SMID

Kwakzalvers en kwakzalversbedrijven maken sinds mensenheugenis gebruik van beroemdheden om hun handel aan de man te brengen. Filmsterren, televisie-artiesten en topsporters: menigeen is graag bereid zijn positie als BN-er te gelde te maken en de voorbeelden liggen voor het opscheppen. Soms valt het rendement tegen als de beroemde reclamepatiënt aan populariteit verliest of, erger nog, voortijdig komt te overlijden. Dat laatste was het geval met kermiszanger Nico Haak (‘Foxie foxtrot’) die nog maar net als *anchorman* van de Bioregulator, een duur bionisch gezondheidsarmbandje, begonnen was, toen hij in 1990 op 51-jarige leeftijd plotseling overleed aan een hartaanval. In de reclames had hij steeds geroepen zich fantastisch te voelen en ‘hem nooit meer af te doen’. De orthomole-

culaire zakenman Gert Schuitemaker had Sjeng Schalken nog niet zo lang onder contract voor zijn voedingssupplementen- en vitaminehandel Plantina toen deze als gevolg van blessures snel zakte op de ATP-ranglijsten en zijn carrière moest beëindigen. Schalken werd gedumpte en tegenwoordig is snowboardster Nicoline Sauerbreij Gerts muze en met haar prestaties gaat het voorlopig prima: ze werd in februari 2010 te Vancouver wereldkampioen op de parallelslalom. Op de website van Plantina lezen wij het volgende: ‘Nicolien Sauerbreij: Omdat ik bij trainingen en wedstrijden veel energie verbruik, heb ik veel behoefte aan nieuwe energie en andere bouwstoffen voor het lichaam, zoals vitamines, mineralen en eiwitten. Naast “normale” voeding gebruik ik dagelijks de Plantina Multi, Plantina Vitamine C en Plantina Trimare visolie. Kortom: de basissuppletie. Verder neem ik Plantina Algreen, dit is een algenproduct, en Ribose van Plantina.’

Over Liesbeth List met haar glucosamine-reclame en haar Dien Pu Wanpillen tegen gewrichtsklachten hoeven wij onze lezers niets te vertellen. De jongste aanwinst in het droevetoor van BN-ers die hun inkomen trachten op te plussen door zich in opzichtige reclamecampagnes in te zetten voor de medemens is de zanger en tv-persoonlijkheid Ernst Daniel Smid, die reclame maakt voor Prescan.

Smid: me and my Prescan

Dit bedrijf biedt u – zonder verwijzing van de huisarts en zonder enige indicatiestelling – *total body scans* en MRI's aan, zo lang u maar betaalt. Het bedrijf, dat vroeger nog wel eens aandacht kreeg van de IGZ, floreert en bezit thans niet alleen over de grens bij Enschede een locatie, maar ook een splinternieuw imposant gebouw aan de snelweg nabij Hilversum. Men

kan zich een dure en hoogfrequente reclame-campagne permitteren, wat genoeg zegt over de winsten die men maakt. Volgens Smid kan je er nooit vroeg genoeg bij zijn, maar over een kosten-batenanalyse maakt de schnabbelende bariton zich natuurlijk niet druk en al evenmin zal hij bekend zijn met het feit dat zogenaamde vals-positieve bevindingen veel onrust en ongemak met zich meebrengen. Soms worden er onschuldige gezwellen gevonden, de zogenaamde 'incidentalomen', die een bron zijn van onnodige kosten en onrust en aanvullende diagnostiek. Degenen die zich onderwerpen aan dat soort onderzoek, worden door radiologen VO-MIT's genoemd: *victims of modern imaging technology*.

Ook in Engeland speelt dit probleem en de Britse KNMG, de BMA, alsmede de Britse wetenschappelijke verenigingen vroegen recent de aandacht voor de keerzijden van dit 'unnecessary testing'. *Quackwatch* refereerde hierover als volgt:

'The British Medical Association and the Academy of Medical Royal Colleges are concerned about the promotion of inappropriate medical tests. In a joint statement, the groups warned: Tests are being marketed with the implied promise that testing for a risk marker or early disease process can lead to a reduction in future risk. The National Health Service has safeguards in place to ensure that screening tests are limited to high-quality screening programs supported by sound research evidence. This ensures that participants are aware of the benefits, risks and limitations of a test, and are therefore able to make informed choices. In the private sector, such safeguards often do not exist, which makes it difficult for consumers to distinguish between services that may do some good, and those that are pointless or even potentially harmful. The statement also called for "robust" government regulation to protect consumers from being misled. [Meldrum H, Douglas N. Joint statement on direct-to-consumer screening, June 24, 2010; http://www.bma.org.uk/health_promotion_ethics/genetics/joint-statementhealthtests.jsp']

Het lijkt ons wenselijk dat ook in ons land door KNMG en radiologenvereniging stelling wordt genomen tegen deze geldklopperij. Van Ernst Daniël Smid moet de Nederlandse burger het niet hebben.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN VOOR KWAKZALFSTERS

Op 5 juni 2010 tijdens een internationale bijeenkomst van de federatie *Homeopaths World Wide* (HWW) in de gemeente Bergen, heeft Ien Brethouwer, oud-voorzitter van Homeopaten Zonder Grenzen (HzG), uit handen van de burgemeester een koninklijke onderscheiding gekregen. Ien Brethouwer werd benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege haar jarenlange inzet voor HzG. Haar verdiensten voor de export van de homeopathie mochten er inderdaad zijn. Onder het bezieland voorzitterschap van Ien Brethouwer heeft HzG in de periode 2001-2009 de status van ANBI gekregen en het CBF-keurmerk voor kleine goede doelen. Voorts is er een samenwerkingsverband ontstaan tussen partners/landen van de internationale federatie HWW. Verder is het jaarbudget en het aantal donateurs van HzG onder haar voorzitterschap verdubbeld. Bovendien heeft het Nederlands Centrum voor Duurzame Ontwikkelingssamenwerking (NCDO) door haar toedoen een belangrijk HzG-project in Georgië (2006-2009) financieel gesteund.

**Brethouwer:
nu nog de Orde
van de Vergulde
Olifant**

Ien Brethouwer heeft aan het eind van haar voorzitterschap in 2009 de basis gelegd voor een project in Uganda dat ten doel heeft kennis over te dragen aan de lokale bevolking via *Community Health Workers*. In samenwerking met een aantal Nederlandse participanten die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan, wordt een project opgezet in een district waar veel malaria, cholera, gele koorts en dysenterie heersen om te voorzien in basale gezondheidszorg. In Uganda wordt daarvoor intensief samengewerkt met het *Uganda Rural Development and Training Programme* (URDT), een non-profit organisatie die al meer dan 20 jaar bestaat en zich richt op onderwijs en 'empowerment' van de bevolking in het Kibale District. Dat onze Vereniging vorig jaar het NCDO juist

vanwege deze subsidiëring een nominatie voor de Meester Kackadorisprijs oplegde heeft kennelijk geen indruk gemaakt op de 'kanselieren' die deze onderscheidingen uitdelen.

De Kanselarij der Nederlandse Orden, geleid door Spiekerman van Wezelenburg, verleent overigens met ijzeren regelmaat en ten minste jaarlijks koninklijke onderscheidingen aan beoefenaars of bevorderaars van kwakzalverij. Het scheelde in 2000 maar een haar of ook Sickness was zo'n onderscheiding ten deel gevallen, maar haar presentie in de Lijst Grootste Kwakzalvers van onze Vereniging leidde net op tijd tot intrekking van dat voornemen. Vorig jaar nog kreeg echter de Roosendaalse Josephine Beck-Kok op Koninginnedag uit handen van burgemeester Marijnen van Roosendaal de versierselen behorend bij het ridderschap in de Orde van Oranje Nassau vanwege haar grote inzet voor de belangen van de cliënten die gebruik maken van de natuurlijke gezondheidszorg. De natuurlijke gezondheidszorg staat, volgens het persbericht

van de gemeente, ook wel bekend als alternatieve of complementaire geneeswijzen. Josephine Beck-Kok is de afgelopen twintig jaar onafgebroken als vrijwilliger actief geweest in besturen van diverse organisaties op het gebied van de natuurlijke gezondheidszorg. Zij was onder andere oprichter en voorzitter van de Landelijke Vereniging Natuurlijke Geneeswijzen (LVNG). Zij heeft zich met hart en ziel ingezet voor de rechten van de cliënten en de kwaliteit en professionaliteit van de beroepsbeoefenaren in de natuurlijke gezondheidszorg. Het ontwikkelen van een deugdelijk klacht- en tuchtrecht is een van de speerpunten van haar werk. Haar werkzaamheden voerde zij belangeloos en met grote gedrevenheid en deskundigheid uit. Op dit moment is zij nog altijd voorzitter van de Stichting Tuchtrect Beroepsbeoefenaars Natuurlijke Gezondheidszorg (TBNG) en van de stichting HBO Register Beroepsbeoefenaren Natuurlijke Gezondheidszorg (RBNG). ■

**Beck-Kok, eindelijk
erkenning**